

Çocuklar da kitap seçiyor

Enis Kismet

Son kitabınız "Ben Ne Zaman Doğdum" da doğum günlerinin sadece rakamlardan ibaret olmadığına, her tarihin içinde farklı anıların olduğuna dikkat çekiyorsunuz. Bu noktada çocuklara düşünmeyi, sorgulamayı öğretmeyi bir görev olarak üstlendiğinizi söyleyebilir miyiz?

Tabii ki bir çocuk kitabı, görev anlayışıyla yapılamaz. Ancak çocuğun özgürleştirici ve yaratıcı zekâsına bir yolculuk yapmaya çalıştığımı söyleyebilirim. Büyüdükçe kazandığımız deneyler bizi çoğunlukla nasıl düşünmememiz gerektiğiyle ilgili eğitiyor, standartlaşmış, tekrara dayanan işlerde çalışarak, yaratıcılığımızı kaybediyoruz. Oysa çocukların deneyimsizliği yeni pencereler açıyor önümüze. Bu çok keyifli bir süreç... İş yapar gibi bir kitap üretmedim hiç. Kendimi hep tatilde hissederek, oyun oynar gibi ürettim. Bu yolculuğumu kolaylaştırdı.

Kitaplarınızı aynı zamanda resimliyorsunuz da. Yazarken zihninizde canlandırdıklarınızı hemen resme geçiriyor musunuz yoksa yazıktan sonra mı resmediyorsunuz?

Aslında karşılıklı bir etkileşim var. Bazen resimden yola çıkarak düşünüyorum. Bazen da yazıyı düşünerek resimliyorum. Hikâye kendiliğinden geliyor sanki. İkisini birden yapmak çalışma sürecini çok zevkli hale getiriyor. Tabii ki, okul öncesi kitaplarında durum farklı. Onlarda asla yazıyı resimlendirmemelisiniz. Hikâye sadece resimlere bakılarak okunabilmeli.

Tombiş Kitaplar dizisi, çocukları okurken düşündürüyor hatta sorgulamayı öğretiyor. Konularınızı nasıl seçiyorsunuz?

Ben kendi okumak istediğim hikâyeleri yazıyorum. Sonradan okuduğumda çok hoşlanmam lazım. Bu yüzden bazen çok canım sıkıldığında kendi kitaplarımı okuyup eğleniyorum. Konularımı gerçek hayattan seçiyorum. Ya da daha doğrusu konularım gelip beni buluyor... "Hadi yazsana" diyor sanki... Ama tabii ki hepsi kurgu... Bazen yola çıktığım fikir, hikâye bittiğinde yüzlerce değişik duygu ve düşünceyle besleniyor.

Gelişen teknolojiyle birlikte yaygınlaşan sosyal medya çocuklarımızın hemen

Behiç Ak'ın yazıp resimlediği "Tombiş Kitaplar" dizisi "Ben Ne Zaman Doğdum" da çocukları tarihi bir keşfe çıkarıyor. Behiç Ak'ın doğum günlerinin yalnızca rakamlardan oluşmadığını anlattığı çocuk kitabı, felsefe okumalarına giriş niteliği taşıyor.

Ben Ne Zaman Doğdum
Behiç Ak
Günüşiği Kitaplığı
14 TL

her an hayatında. Bu durum çocukların okuma alışkanlığı kazanmasına sizce nasıl etkiliyor?

Sosyal medya, uydurma bir laf. Medya kabaca "Ortam" demek biliyorsunuz. Oysa orada ne ortam var, ne de sosyallik. Ortamsızlığın başka bir yolla giderilmeye çalışılması var. Ortamlar ne yazık ki büyük şehirlerde yok edildi. İnsanlar tıpkı ateşe tapan Zerdüştler gibi, ekrana bakmaya mahkûm edildiler. Tabii ki çocukların

bu yanılsama içine sokulmasını yanlış buluyorum. Ağaçtan meyve toplamak, kitap okuyup, hikâye yazmak, resim, heykel yapmak, oyun oynamak onları geliştirecektir.

EKRANA BAKMAYA MAHKÛM EDİLDİK

Bugünün çocuklarının edebiyatla olan ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Giderek artıyor. Bir kere eğitimciler Türkiye'de çocuk edebiyatının eğitimde önemini anlamaya başladılar. Bu çok umut verici bir gelişme. Çocuklar da kitap seçmeye başladılar. Artık çocuk kitabı okumuyorlar, falanca yazarın falanca kitabını okuyorlar. Yazara göre kitap seçiyorlar. Henüz başındayız. Giderek daha da gelişecek.

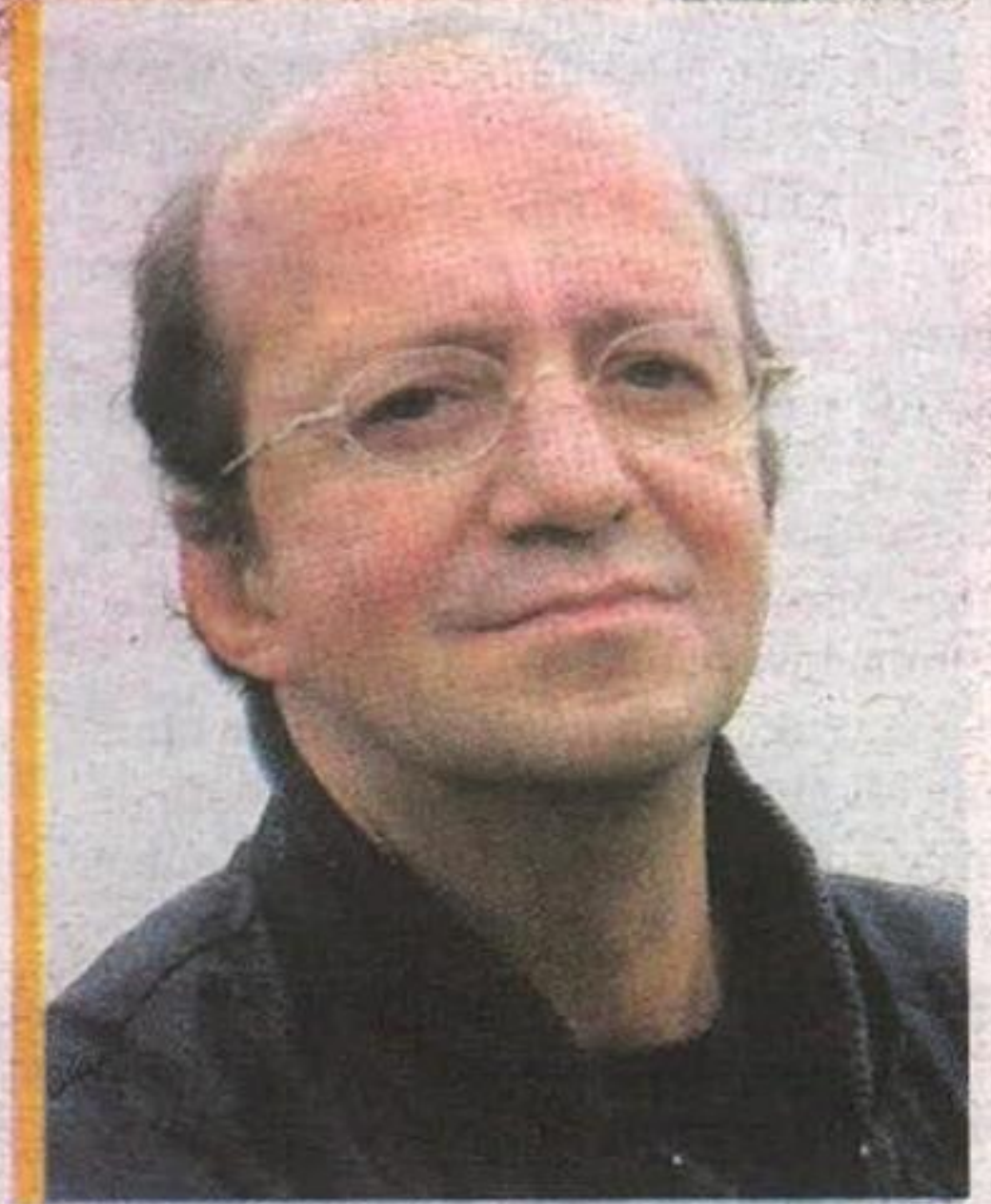
Çocuklar için yazmanın zorlukları var mı? Yazarken dikkat ettiğiniz hususlar var mı?

Bana zor gelmiyor. Yazarken çocukla-

rı ve benim hoşlanabileceğim pozitif bakış açısına sahip eserler üretmek istiyorum. Çocukların bütünlüklü dünyasını parçalamaktan kaçınıyorum. Bu da çocuğu hayal dünyasına hapsedmek değil, tam tersi, çocuğun bütünlüklü bir hayatın ne olduğuyla ilgili fikirlerini ve duygularını güçlendirmek. Kendine güvenli kılmak. Böyle bir çocuk dünyayı değiştirebilir. Çünkü dünyanın ne yöne değişmesi gerektiğini biliyordur.

Mimarlık eğitimi aldınız ancak biz sizi Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan karikatürlerinizle tanıdık. Çocuk edebiyatına ve karikatüristliğe nasıl yöneldiniz?

Mimarlık eğitimi sırasında çocuk kitapları da ürettim karikatür de. Ama okulu bitirince o dönemin psikolojisi içinde her şeye yeniden başlamak istedim. O yüzden çocuklar için hikâyeler üretmek fikri cazip geldi. Yazıp resimlediğim hikâyeleri yayınlayacak bir yayınevi bulamadım. Cumhuriyet gazetesine çocuk dergisi için başvurduğum. Hikâyelerimi beğenmişlerdi. Fakat onu yayımlatamadım. Dergi

çıkamadı. Karikatürlerimi önerdim bu defa. Onları sevdiler. Öyle başladım. Daha sonra yaptığım kitaplar ilk baskılarını Japonya da yaptılar. Uluslararası bir sergiye katılmıştım. Orada büyük Japon yayınevleri işlerimi görüp çok sevdiler. Ama Japonya da yayımlanan kitaplarımı Türkiye'de yayımlatmam zaman aldı.

